

predrznosti in neumnosti" poslušati moral; a pri drugi obravnavi bi mu bilo pač sapa zaprlo, kar je on dobro čutil, in vendar je vsled svoje „termoglave“ do zadnjega trenutka z odstopom tožbe odlagal!! Prav hudo pa se je s tem opekelnem in svojo krivico potrdil, da je s pomočjo svojega zagovornika drugo obravnavo celo v — laški Gorici — si pozelel, kjer bi bil tamošnje Lahe in Slovence milo na pomoč klical, pa seveda se mu to ni dovolilo. — Enako predrzen je drugi slučaj, vsled kojega se Ogrizek in njegova žlahta pri istih hišah ponoša, v kojih se samo „Štajerc“ bere, celjski listi pa ne, da živi Ogrizek sedaj v Dramljah z vsemi farani, sosedi, učitelji v najlepši slogi, miru, prijaznosti in nobene razprtije, prepara ni več! To svedoči odveč predrznost; kajti že od prvega dneva njegovega nastopa v Dramljah pa do sedaj so celjski časniki, zlasti pa „Nar. list“ Ogrizeka vedno popisovali: njega prečudne pridige, nikdar brez nesrečne politike, njegovo napadanje na učitelje, trgovca Jarnoviča, občinsko predstojništvo, na vse liberalce, brezverce, brezbožneže, kakor jih on imenuje itd., da ni konca ne kraja, ne ljubelega miru. Seveda je Ogrizek potem celo nedolžen, da, on je „uzor nedolžnosti“! V „Slov. Gosp.“ pa utaji in zavije neustrašeno vse, veljati ne pusti niti enega pogreška, kajti on kot „duhovnik-svetnik“ sme storiti vse, karkoli se njegovi „sveti samovolji“ spoljubi. Toraj nedolžni Ogrizek, le grizi in grizi in še enkrat grizi naprej, dokler samega sebe ne zgrizeš!! Tembolj pa ko tajiš, se umivaš in zavijaš, tembolj se — osmešiš, zamažeš.

Orehova ves. Orehovčani imamo srečo pripadati pod slivniško faro. Pri vsaki fari je mežnar. Mi pa imamo dva. Nad- in podmežnarja. Nadmežnar Vinko Mojzer ima prosto stanovanje, zemljo, gotovo plačilo in zberco. Ko pride zberca je ja ne zamudi. Nobena pot mu ni predolga, da si le malho napolni. A kadar je pa kaka službena pot, potem je to človeče tako bolano, da je joj! Pred kratkem bi imel spremljati kaplana na spoved k ubožkinji, ki je tudi kmalu po spovedi umrla. Ker se mu ni pokazala kronica naprej, ga ni bilo pripraviti na pot. Poslal je svojega podmežnarja, a tudi ta ni preje šel dokler ni dobil 40 v. Mi pa vprašamo g. župnika, zakaj ima mežnar zbirce itd., za lenobo ali za delo? Dobro bi bilo temu kšeftsmanu malo podkuriti.

Pristova. Cenjeno uredništvo! Zopet nekaj iz naše prijazne vasice. V nedeljo je naš gospod župnik zopet zgnal svojo komedijo skupaj. No takoj ste imeli kšeft naša gospodična Tilka in gospa Korbar. Te dve jo pa znajo. Najbolje bi bilo, da bi bile žene kakih trgovcev ne pa učiteljev. Naša gospodična Tilka je pa res taka kot kak jud. Jud zna kšefte delati in ta se tudi zastopi. Samo gospica, kje pa imate erwerb in Vi — —!? Torej, če hočete trgovati, frizirati itd. platite! Če ne se bomo drugače pogledali. Več pa drugič. Opazovalec igre.

Iz Jesenic. Dolgo časa smo molčali, ker nismo hoteli izzivati naše domače farje, čakali smo da nas bode začel mladenič fajmošer Škubič napadati in to se je tudi res zgodilo, ker smo prav dobro vedeli da možiček, kateri je živel neki let na Vrhniki in je tam hotel kraljevati, kakor petelin na gnoju! bode tudi na Jesenicah hotel po žabje in oslovsko nastopati. No pa upamo da njegova drevesa, katera je že večinoma sam posekal, ne bodo zrasla do nebes!! — Od sedaj se bomo s tem možičkom malo več bavili in slednič bo moral on ravno tako svoje cape zapokati, kakor so jih Šinkovc, Zabuškovec, Zabret & Comp. Fajmošter Škubič naj nikar ne misli, da je sam on vsegamogočen in vsegaveden. No pa če mož noče v miru na Jesenicah živeti, smo mu vedno na razpolago, kajti mi smo že nekaj farjev njegovega kalibra pohrustali! Kdor drugem jamo koplje sam v vanjo pade! Capito maestro di religione signore romano Škubič? Nadalje pa lahko pisarite v Vaše rimske cunje kar Vas veseli, g. Škubič, na razpolago Vam, ker imate 24 ur na dan prostega časa, saj drugače bi se morebiti še vsmrdeli v jeseniškem farovžu! V kratkem času priobčimo v „Štajercu“ neki pikantni roman zaljubljenega farja v neko lepo deklico iz jeseniške „Marijine družbe“!

Volitev, ki nas nič ne briga.

Državnozborska volitev v okrajih Marenberg, Slov. Gradec, Šoštanj in Gornigrad napravila je veliko vroče krvi. Položaj je namreč ta-le: **Kamor bodejo naši „štajercijanski“ pristaši glasove oddali, tam bode zmaga.** In zato se voditelji „narodne stranke“, kakor tudi oni klerikalce tako hudo bojijo . . . In čudeži se godijo: V klerikalni „Straži“ smo že ne vemo kolikokrat čitali, da bode „Štajerc“ ponehal. Predno je „Straža“ izhajala, je to „Slov. Gospodar“ pisal. Z eno besedo, klerikalci so nas že davno obsodili, da smo brezpomembni in da nimamo nobene politične moči. Zdaj pa, ko teče „liberalnemu klerikalcu“ dr. Verstovškemu voda v grlo, zdaj prinaša otročja „Straža“ same uvodne članke proti nam . . . Postali smo torej nakrat „važni“, kajti o kaki malenkostni stvari se vendar ne pisari uvodnih člankov. To bodejo tudi tisti vboji duševni Revčki Andrejčki razumeli, ki jih je sila in pomanjkanje duševnih močij v mariborsko prvaško uredništvo prignalo. Mi se nikdar ne bomo s „Stražinimi“ modriji prepirali. Kajti takih smrkavo-nevednih fantkov se ne prime drugega, kakor — klofuta. In niti tista dekla, ki nam pisarne pometa, bi s takimi „žurnalisti“ ne polemizirala. Klerikalno stranko na spodnjem Štajerskem vodijo napol izobraženi kaplani in lahko umeti je, da so vsled tega časnikarji te duševno impotentne stranke — analfabeti. Dovolj za te pobiče! Klerikalci so pač mislili, da jim bomo mi v boju proti „narodni stranki“ pomagali. Tega pa res že iz ozirov na dobri okus in na naš proti-

klerikalni renomē ne storimo . . . Sicer prav odkrito povemo, da nas nobena ljudska ne veže na to žalostno „narodno stranko“. Lovičarstvo ne more nikdar zagati. Klerikalci so pri vsej svoji duševni pomanjšanosti vedno fanatiki, vedno brezvoljni in dosledni. In „narodna stranka“? Parada obstoji in vsak mesec dvakrat je spremenila svoje „prebranje“ in svoj „program“. Noben hujši joči kaplan ni toliko političnih kozlov ustvaril kakor le dr. Kukovec, ta igračica v roki srečenih pesnikov in študentov. Kako naravno bedasto vlogo je igral dr. Kukovec n. pr. le obstrukciji v štajerskem deželnem zboru. Velikansko agitacijo bi svoji stranki in učitelstvu (ki daje edine zaupnike „narodni stranki“) v roke dal, ko bi imel toliko pametnega „raisona“, da bi nastopil takoj proti verstovšk. — Benkovičevi obstrukciji. Ali ne smešno „narodnih“ ozirov je tekel s temi „strukcionisti“ in zdaj ga isti — klofuta. Dr. Benkoviča je neki slovenski liberalni pasjim bičem pretepel! Klerikalci tega ne upajo storiti, — ali duševni politični bič vihtijo s prav spretno roko nad liberalne. Mi smo prepričani, da ta na papirju ponore „poetično“ sestavljena „narodna stranka“ nima eksistenčne pravice. In nobena bode poginila, kajti v politiki veljajo naravni zakoni . . . V svojih listih se „Narodna stranka“ zdaj v času volilnega boja ni proti „Štajercu“ ne upa odpreti. Tisti „narodni listi iz Celja, ki so preje vso svojo „narodno“ s tem dokazovali, da so bluvati na nas napadnje ogonj in žveplo, molčijo zdaj „narodni“ dohtarji so tihi in koketirajo z kakor mestne frajlice. Ali mi se ne zaljubljuje lepe oči narodnjaških dohtarjev. Mi vemo bodejo ti narodnjaški listi po končani volitvi zopet tulili in razgrajali proti „štajercijanski“. Zdaj se tega ne upajo, zdaj delajo „prijazne oblike“ kakor pri fotografu, ali pozneje bo izlivali svoj žolč . . . „Narodna stranka“ ravno na lončenih stebrih. Zato moramo biti nedosledna in hinavska . . .

Mi smo kandidata Katza — mož se nam smili, posebno odkar je „Narodni list“ ni slabo uspeli „pildek“ prinesel — javno vprašanje kaj bode v slučaju izvolitve storil. Odkritosrčno povemo, da bi svojim množičnim pristašem priporočali njegovo izvolitvo, ko bi Katz ali Kac pravočasno odgovoril, — mož je poslušal „pesnika“ in molčal. Iz vzroka smo prepričani, da bi Katz v slučaju volitve stal popolnoma pod politično ratarstvo in kuratorji bi bili razni Spindler, morda celo dr. Kukovi . . . Kmetje naj volijo kmete za poslance, to je našo prič. Ali ti kmetje naj bodejo neodvisni. **Štajerskem ne potrebujemo drugega kakor spodarskega dela, kajti gospodarski berači.**

Tako stoji stvar! V dnu svoje duše sramovali, ko bi svoja načela zatajili. Katz povē, da bode kmete zastopal lastni glavi in ne po komandah pesnikov ter dohtarjev. Ker tega povē, ne moremo svojim pristašem poročati njegovo izvolitev.

Nam, ki zasledujemo edini cilj: izboljšati gospodarsko bodočnost našega štajerskega, preostaja pri tej volitvi torej edina **Vzdržimo se volitve!!!** Pristaši obeh pravnih strank naj volijo kakor hočejo. Mi pa ostajmo doma! Nikdo od naših volivateljev naj ne grē k volitvi, se ti srbski prijatelji, ti politični kaplani dohtarji sami lasajo in pretepavajo . . . Daj je predober, da bi bil „Sündenbock“ tej gos. Bodimo prepričani, da pride čas bode kmet brez stranke in hujskarije neodvisno kmeta zastopal!!!

Nov spomenik cesarja.

Na rojstnem dnevu cesarja Franc Jožefa I. odkrilo se bode v Ischlu na slavnostni način nov spomenik. Ta krasni spomenik predstavlja cesarja kot lovca. Spomenik se je poplašal edino iz prostovoljno nabranih daril avstrijskih lovcev. Delo je izvršil dunajski kipar Leisek. Glej sliko!

Ein Jägerstandbild des Kaisers für Ischl.

Ali si se že naročil na „Štajerca“? Ako ne, stori to takoj! „Štajerc“ izhaja vsak teden najmanje na 8 straneh in s 3 slikami. Bodimo vsi „Štajerčevi“ naročniki!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za „Štajerca“ se sprejemajo razven v uredništvu tudi še na sledečih krajih:
Maribor: papirna trgovina Rud. Gaisner
Celje: knjigotržnica Fritz Rasch.
Radgona: knjigotržnica J. Semlitsch.

Km
sta zna
veliko
nakupil
mnogo
bolj za
denar c
ljani. S
sijo v
pa meč
Vbogo
prvaška
bala?
Ljubljana
nemške
od nek
cij Kne
čijo je
nica“.
namenc
Sloven
vi brez
zaslužil
to ali
vredno
mačim
tom za
in ž nj
lata s
vestno
kulacij
čati. I
žen tu
znano,
obljubi
S
vala. Z
najbolj
piše m
varova
ako je
na pro
leži hi
varstvo
fonov
posam
deželi
večja
veka r
merno
leti al
obstoji
na n
tem o
topol.
drevje
vihti s
se ne
šupam
takem
počaka
druzeg
udari
Zanim
tretina
ozdrav
vihte
V
Grade
opozar
žite
Dru
P
sko) v
prava
sleparj
in obs
dimnik
tovi ni
zali so
kradli
Hornsc
medter
kradli.
nika, k
noval j
so v v
prikrac
kaže g
Hedvig

Kmeti denar. Iz Češkega se poroča, da sta znana kranjska prvaka Knez in Kavšek nekoliko graščinsko posestvo v „Böhmerwald“ nakupila za dva milijona kron. Posestvo je mnogo previsoko cenjeno. Pri temu je pa najbolj zanimivo, da sta dobila Knez in Kavšek denar od prvaške „kmetijske hranilnice“ v Ljubljani. Slovenski kmetije nabirajo denar in ga nosijo v prvaške hranilnice ter posojilnice, le-te pa mečejo ta denar tako rekoč skozi okno... Vlogo slovensko ljudstvo, koliko časa te bode prvaška hujskarija še slepila in v revščino peljala? — K temu se nam od druge strani (iz Ljubljane) še piše: Graščino „Fichtenbach“ v nemškem delu Češke, veliko okoli 1200 ha je od nekega bavarskega barona ljubljanski konzorcij Knez & Kaušek za 3.000.000 K kupil. Kupčijo je financirala ljubljanska „Kmetijska posojilnica“. Kupca sta graščino veliko preplačala z namenom, da naselita v tem nemškem kraju Slovence. Drugi zopet trdijo, da sta postala žrtvi brezvestnih agentov, kateri so pri tej kupčiji zaslužili lepo svotico 80.000 K. Naj si že bo to ali ono, vsekakor je to postopanje vse graje vredno, kajti če imasta denar, naj ga dasta do mačim ubogim in stradajočim delavcem in kmetom zaslužiti, ne pa nositi kapital v tuje kraje in z njim pitati židovske agente. — Če pa delata s tujim denarjem, je pa naravnost brezvestno, se na nevarnost drugih spuščati v špekulacije, ki se očitno ne morejo ugodno končati. Pravijo, da je pri tej čudni kupčiji vdeležen tudi ravnatelj neke posojilnice, o katerem je znano, da pusti moč za sabo govoriti, ako se mu objavi mastna provizija.

Strela je letos že jako veliko žrtev zahtevala. Zato nastaja vprašanje: kako se človek najbolj varuje proti strelji? „Grazer Tagblatt“ piše m. dr.: V splošnem se sploh ne moremo varovati proti strelji. Pri nevihti je seveda bolje, ako je človek v kakšnem poslopju nego zunaj na prostem. Čimbolj nizka je in čimbolj globoko leži hiša, tembolje je. Visoka drevesa ob hiši so varstvo za hišo. Tudi je dobro, ako so žice telefonov in telegrafov v bližini hiše. Strela raje v posamezne hiše udari nego v skupino hiš. Na deželni je vsled tega nevarnost strele 5 krat večja nego v mestu. Ako preseneti nevihta človeka na prostem, potem naj se koraka ednakomerno napreje. Nevarnost je veliko večja, ako se leti ali stoji. Na gričih in ob vodi naj se ne obstoji in ne hodi. Tudi pod drevesom naj se na noben način ne obstoji. Najnevarnejši v tem oziru je hrast, potem smreke, borovje in topol. Najmanjša nevarnost je pod bukovim drevjem. Ali najboljše je, ako se človek pri nevihti sploh pod dreve ne postavi. Istotako naj se ne skrje na prostem pod kupi mrve, pod šupami in kozolci. Najbolje je, ako se človek v takem slučaju vleže na tla ali vsede k jarku in počaka, da nevihta mine. Tudi naj ljudje eden od drugega daleč oddaljeni hodijo. V veliko družbo udari strela veliko raje nego v posameznika. Zanimivo je tudi, da umre povprečno le ena tretjina oseb, katere zadene strela. Večinoma pa ozdravijo take osebe prav hitro. V slučaju nevihte torej pamet in ne strah!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Volilci v okrajih Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec in Gornigrad, ki ste našega mišljenja, opozarjamo vas še enkrat, da se ne udeležite nadomestnih volitev. Naj se prvaki sami

med seboj lasajo! Mi nimamo poviada, zavzemati se za enega ali drugega kandidata, kajti obadva stojita na stališču narodne hujskarije. Eden je odvisen od prvakiških dohtarjev, drugi pa od politikujočih duhovščine. — za kmeta obadva ne moreta in ne bodeta ničesar storila! „**Ostanimo toraj vsi napredni volilci doma!!!**“

„**Narodnemu dnevniku**“ se tem potom najuljudnejše zahvaljujemo, da nas pusti zdaj v času volilnega boja tako lepo pri miru. Kar dolgočas nam je postalo po znanih narodnjakarskih psovkah... Sicer pa mislimo, da prvaški gospodje v Celju zamanj upajo in fehtajo, da bi jim mi naprednjaki v tej borbi pomagali. Mi se spominjamo, da sta narodna lista v Celju večkrat psovala „Stajerčeve“ kmete za „barabe“, „šnopsarje“, „zastonjčake“ itd. Od teh „barab“ in „šnopsarjev“ hočejo narodnjaški dohtarji zdaj pomoči. Sram jih naj bude! Kmetje, vi pa ostanite doma, da s tem pokažete svoj protest proti tej gnili narodni gospodi, ki je poštenim kmetom v obraz pljuvala. Ne za Katza se grè, marveč za „narodno stranko“, ki hiti z velikanskimi koraki svojemu poginu nasproti! In zato ostanimo doma! Dohtarji in farji naj se pretepavajo kolikor a hočečejo, — kmet pa je predober, da bi enemu ali drugemu pomagal!

Iz Ptuj. Od našega vsemogočnega postajenačelnika Reichl se slišijo kaj čudne stvari. Njegov značaj je že itak vsem znan, saj smo ga že nekolikokrat opisali. Ni še nam pa bila dosedaj znana neka njegova lastnost, katero mu je menda sam sveti Duh podelil, namreč njegova telesna moč. O duševnih močeh pri Reichlnu ne moremo govoriti, saj ga še južna železnica sedaj ni imenovala „inšpektorjem“, ako ravno je veliko njegovih kolegov, kateri ravno toliko let služijo kakor on, že par let sem inšpektor. Reichl pa ni avanciral in vodstvo južne železnice že vè, zakaj ne. Zaradi telesne moči pa tudi železnica ne podeljuje titelna in tudi ji ta Reichlnova zmožnost morebiti do sedaj ni bila znana. Mož ima namreč v svojih rokah tako moč, da prime delavca za roko in jo tako močno stisne, da mora delavec pred njim na kolena poklekniti ter ga prositi, da naj odneha. Seveda se Reichl na ta način samo malo poigra; zelo dobro je sicer, ako ima človek tako veliko telesno moč. Ali mi pa vendar mislimo, da nikakor ne grè, če se en načelnik s svojimi delavci na tak način igra. Svojo telesno moč bi Reichl jako lahko pokazal v prvem nadstropju. Ali tam, kakor pravijo, nima nobene pravice; tam je njegova žena („eine echte Wienerin“) gospodar in Reichl mora držati jezik za zobmi. Drugače, no saj vemo, kaj se drugače zgodi. Ali ako je Reichl doma le „Pantoffelheld“, zato ne sme izpuščati svojo jezo nad delavci. Ti ljudje gotovo niso zato tukaj, da bi se ta kot denunciant razpiti človek z njimi igral. Reichl naj se igra s svojim psičkom, ako si psiček to pusti dopasti... Seveda nima tudi noben človek v Ptujju respekta pred Reichlnom. Cestni pometachi, hlapani in dekletje ptujске postojijo in gledajo, ko pelje Reichl svojo lepo ženo po mestu, in celo fotografirali so jih že. Samo imenitne može fotografirajo in Reichl je zelo imeniten, odkar se vè, da je prijatelj alkohola in da pride pijan tudi na postajo. Pri „hrvatskih“ vlakih se je Reichl sicer malo poboljšal. Zdaj ne daje več vboje delavce v „ketne“, kèr se boji „Štajerca“. Pred našim listom se namreč tako boji, kakor hudič pred križom.

Zato tudi zdaj že manj pije kakor preje... Jezik mu grè seveda še vedno. In enkrat bomo z njim še zaropotali, da mu bode ves njegov „humor“ izginil. Reichl, ali res nimaš nič sramote v sebi? Ali res čakaš, da bi ti kdo pokazal pot iz Ptujja? Pojdi, pojdi, — na železnici ne potrebujejo več takih ljudi, ki prihajajo pijani kot krave na stacijo, ki denuncirajo brez sramu poštene tovariše, ki sililo delavce, da bi pred njimi na kolenih ležali, ki oklepajo reveže v verige, ki psujejo nesramno vboje žene in nedolžne otroke, ki ležejo hinavsko za pogrebom takih mož, katere so v življenju zasramovali, ki so od pete do glave brez značajni predrzneži... Pojdi, Reichl, pojdi, kajti drugače doživel boš v Ptujju čudne stvari!

Plojevo častno občanstvo. Kakor znano, delujejo nekateri podprepniki in osebni krstolovci v raznih občinah, da se imenuje hofrata Ploja za častnega občana, čeprav tega gospoda niti njegovi lastni volilci več ne marajo. Dobro vemo, kako se imenovanje takih „častnih občanov“ zgodi. Saj je vendar znano, kako se je zgodilo na Ptujski gori. Zadnjič smo tudi poročali, da je občinski odbor v Stopercah imenoval hofrata Ploja za „častnega občana“. Vprašali smo, kakšne so Plojeve zasluge za Stoperce in se čudili zlasti dejstvu, da so tudi klerikalci za to imenovanje glasovali... No, danes pa smo sprejeli sledečo izjavo župana gosp. Štefana Jus, ki jo radovoljno objavimo. Glasi se: — „Izjava. — Podpisani izjavim s tem, da prekličem svojo predlaganje pri seji dne 29. majnika t. l., pri kateri seji je bil dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj, državni poslanec, kot častni občan Stoperske občine izvoljen. — Tukajšni krčmar in odbornik Ignac Vrabič me je k temu nagovarjal, jaz pa si tega nisem v trenutku premislil, kaké posledice bi za občino bile, ako bi se tudi moje ime v strankarske stvari zlorabilo, tembolje kèr mi je znano, da Ploj nima nikakoršnih osebnih zaslug za našo občino; zatoraj odtegnem svoj glas in javno prekličem. — Stoperce, dne 19. junija 1910. — Štefan Jus, župan.“ — Tej izjavi nimamo ničesar pristaviti. Ploj in njegovi priganjači naj se za nos primejo; — kmetje jih ne marajo!

Kaplan in volitve. Celjsko državno pravdnštvo uvedlo je proti kaplanu dr. Antonu Zehart iz Petrovc preiskavo zaradi volilne sleparije. **Župnik Mursec obsojen.** Fraheimski fajmošter Mursec spada med najzagriženjše politične peteline na spodnjem Štajerskem. Vsako sredstvo mu je dobro v dosegu svojih namenov. Pri temu se tudi tako daleč spozabi, da kraje poštenim faranom čast. Dokler je Mursec le po prvakiških listih lagal in obrekoval, toliko časa se ljudje zanj niso dosti brigali. Ali vsled tega je postal ta črnosuknež še bolj predrzen. Te dni se je pa Murseca za ušesa pred sodnijo potegnulo, da dokaže tam svoje laži. Tožila sta ga namreč zakonska Peter in Jožefa Sortschnig, posestnika v zgornji Polskavi. Jožefa Sortschnig bila je namreč birmovska botra za posestnikovo hčerko Julijano Tscherne. Dne 11. maja je vprašal fajmošter malo Julčko v navzočnosti drugih šolskih otrok, katero botro da ima. Ko je to izvedel, pričel je psovati in divjati: Kako moreš tako žensko za botro vzeti? To so neverniki, pri katerih se le pleše in „Štajerca“ bere itd. itd. Ko je Mursec ves svoj žolc izlil, naročil je otrokom, da naj o temu „poduku“ molčijo. Ali stvar se je vendar izvedela. Pred sodnijo je padlo temu fajmoštru seveda srce v hlače in pričel je tajiti na znani jezuitski način. Ali pomagalo mu ni nič. Bil je obsojen na 50 kron globe odnosno 5 dni zapora in povrnitev stroškov. Mislimo, da ima za enkrat dosti. Cerkvena oblast pa naj Murseca podučí, da tudi politični duhovnik nima pravice, otroke v sovraštvo vzgajati in tujim ljudem čast krasti!

Prvaški hujskač prav zagrižene vrste je iz Kranjskega priromani železniški uradnik Gala v Pragerskem. Mož kar zdivia, ako sliši nemško besedico. Zadnjič se je napram dveh gospodoma tako predrzno in silovito obnašal, da se je moralo to naznaniti. To je že malo preveč, kaj si taki železniški fantki vse domišljujejo! Opozarjamo predpostavljeno oblast na nastopanje tega predrzneža, ki naj jo hitro na Kranjsko

Družba sleparjev.

Pred poroto v Bozenu (Tirolsko) vršila se je te dni velika razprava proti družbi hotelskih tatov in sleparjev. Družba je obsegala 20 članov in obstojala 10 let. Vodil jo je bivši dimnikar Hornschuh. Pred temi tatovi ni bil noben hotel varen; plezali so po strehah kakor mački in kradli kakor srake. 17 letna Hedwig Hornschuh se je zabavala z gosti; medtem časom pa so drugi člani kradli. Banda je imela lastnega tajnika, ki je vse spise preskrbel. Stanovalec je večinoma v Parizu. Kradli so v vseh večjih mestih Evrope in prikradli ter prislepali okroglo 3 milijone. Naša slika kaže glavnega obdolženca Alberta Hornschuh, nadalje Hedvigo Hornschuh in Elizo Huguenin. Obsojeni so

Elise Huguenin, Albert Hornschuh, d. Nichte Hedwig Hornschuh. Zum Prozess Hornschuh in Bozen.

bili: Hornschuh na 7 let ječe, ostali pa na ječo od 13 mesecev do 5 let. Hedviga je bila oproščena.

odkuri, kër bi drugače znal kaj neprijetnega doživeti. Na Štajerskem se ne bomo pustili od kranjskih hujskačev nadlegovati. Sploh pa bomo enkrat o razmerah na raznih postajah južne železnice odločno besedo izpregovorili!

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvemazvezdicama **) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 26. junija pri Sv. Križu, okr. Ljutomer. Dne 27. junija v Cmureku**; na Ponikvi*, okr. Šmarje pri Jelšah, pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Ribnici**, okr. Maribor; pri Sv. Janžu**, okr. Arvež. Dne 28. junija v Ormožu (svinjski sejem). Dne 29. junija na Gomilici, okr. Lipnica. Dne 30. junija v Gradcu (sejem z rogato živino); na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Zrečah**, okr. Konjice; pri Sv. Petru**, okr. Gornja Radgona; na Spodnji Polskavi*, okr. Slov. Bistrica; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Solčavi**, okr. Gornjigrad; v Olimji**, okr. Kozje; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Sopotih, okr. Brežice. Dne 2. julija v Petročevah**, okr. Celje; na Tinskem**, okr. Šmarje pri Jelšah; na Ptujski gori**, okr. Ptuj; na Polenšaku, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptuj*, v Brezčah (svinjski sejem); v Št. Ilju pod Turjakom**, okr. Slov. Gradec. Dne 4. julija v Ormožu*; v Podplatu**, okr. Rogatec; v Vojniki*, okr. Celje; v Vidmu*, okr. Brežice; v Vuzenici** okr. Maribor; v Celju*. Dne 5. julija v Ormožu (svinjski sejem); v Peklu*, okr. Slov. Bistrica; Radgoni*. Dne 6. julija v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Spielfeldu*, okr. Lipnica; na Ptuj (sejem s konji, govedom in s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 7. julija na Spodnji Polskavi (svinjski sejem), okr. Slov. Bistrica; v Gradcu (sejem z mlado klavno živino).

V Gamlicu so dobili v osebi dosedanjega kaplana g. Pommer novega župnika.

Za vinogradnike oddal je štajerski deželni odbor v spomladi leta 1900 brezplačno 98.000 cepelnih trt, 66.850 korenin in 176.000 raznih trt. Obdarjenih je bilo skupaj 1334 posestnikov.

Cesar za Štajerce. Po zadnjih nevihtah oškodovanemu prebivalstvu na Štajerskem dovolil je cesar iz lastnih sredstev 20.000 kron.

Lastni lov. Tržki zastop Konjice je sklenil da pusti tržki lov po lastnih izvedencih izvrševati. Namestništvo je ta sklep potrdilo. Kot izvedenca sta bila imenovana gg. Karl Wesenscheeg in Leopold Nehutag. To je prva občina na spodnjem Štajerskem, ki pusti lov po novi postavi po lastnih izvedencih izvrševati.

Potres. V Rogoški-Slatini ūtili so 16. t. m. ob 3. uri zjutraj manjši potresni šunek.

Iz Maribora se poroča, da je dovolila mestna šparkasa 100.000 kron za uredničenje mestne kopalje.

Diamantno poroko praznovala sta v Laškem trgu gospod Ig. Ojsteršek s svojo soprogo Ano. Obadva starčka sta leta 1828 rojena. Čestitamo k tej redki slavnosti!

Poštni slepar. Neznani slepar je v Celju na ta način pošto ogoljufal, da je vložil v poštno hranilnico 1 K, potem pa svoto v 100 K spremenil ter pri drugi pošti denarje dvignil.

14 letni tat in slepar. Kot povzročitelja poštne sleparije, o kateri poročamo danes, so zaprli 14 letnega fanta Martina Pugmeister iz sv. Martina pri Celju.

Konj ušel je hlapcu grofa Herbersteina v Ptuj. Lahko bi se velika nesreča zgodila, kër so se ravno šolarji k maši zbirali.

Teliček v Dravo skočil je v Ptuj, ko ga je mesar ravno v klanico gnal. Splaval je na otok, potem pa zopet nazaj na breg. Tam so ga sprejeli in odpeljali v smrt.

Težka aretacija. V Rogaisu pri Mariboru so hoteli orožniki postopača Karla Vesijak zapreti. Vesijak je skočil v vodo, se branil in bral kakor divjak. Orožniki so ga morali na voz zvezati in k sodnji odpeljati. Ljudje se niso upali orožnikom pomagati; balo so se maščevanja tega nevarnega človeka.

Surova deca. Šolarji Ferdinand Tancer in Franc Borovnik so v ptujskem gozdu pri Mariboru vjeli mlado srno in jo s kamenji pobili. Suroveže se je sodnji naznanilo.

Tolovaji. Hujskarija prvaškega časopisja rodi

vedno hujše uspehe, 14. t. m. šel je posestnik Matija Bezjak iz Zabovca proti domu. Prišel je mimo družbe fantov iz Bukovca in Stojnic. Pozdravil jih je ter šel naprej. Kar nakrat ustrelil eden smrkovec za njim. Kroglja je šla Bezjaku pri levem očesu v glavo. Nesrečnež je težko ranjen. Dva dni pozneje je šel fant Jože Kristovčič sam k sodnji in je priznal, da je on ustrelil. To je prvaška vzgoja, kajti ravno v Stojnicah in Bukovcih so prvaki najmočnejši. Tam je le malo naprednih mož. Učiteljstvo in duhovništvo pa se raje za politiko briga. Ni čuda, da potem število ubojev in umorov tako grozovito narašča.

Porotno sodišče v Mariboru je sodilo 35 letnega oženjenega sodnijskega slugo Miha Pack. Ta človek je namreč kot jetničar v zaporu v Ptuj neko zaprto žensko spolno zlorabljal; obsojen je bil na 4 mesece težke ječe. Seveda je tudi lepo službo izgubil. — Simon in Ana Mali iz slov. bistriškega okraja sta bila obdolžena, da sta lastno hišo zažgala, da bi dobila zavarovalnino. Tudi sta se zoperstavila eksekutorju. Zoradi požiga sta bila oproščena, zaradi zadnjega prestopka pa obsojena; Simon Mali je dobil 6 tednov, Ana pa 3 tedne zopora. — V bližini Mute je pogorela kočja. Zažgala jo je Pavla Knez, da bi dobila zavarovalnino. Obsojena je bila zato na tri leta težke in poojstrene ječe.

Veliki tepež. V Št. Vidu so imeli preteklo nedeljo žeganje. Stara navada je, da se pri žeganju tudi fanti pretepavajo. Popoldne se je okroglo 40 fantov krvavo steplo. Dva orožnika sta hotela red napraviti, ali fantje so jih napadli. Več feldvebelnov je prišlo orožnikom na pomoč. Tri fante se je aretiralo in v zapor odpeljalo.

Pazite na deco! 10 letni Stefan Kral v Podvini pri Celju je pri igranju tako nesrečno na kamenje padel, da je drugi dan vsled pridobljenih ran umrl.

Bratomor. V Lehnu pri Rogatcu sta se skregala brata Johan in Martin Turk, ki sta skupaj stanovala. Johan se je tako zjezil, da je vzel puško in iz bližine ustrelil na brata. Martin Turk je bil takoj mrtev. Bratomorilca pa so zaprli.

Utonil je v Lincu v Slov. Bistrici pristojni potnik Franc Pitschel.

Pod vlak se je vrgla v Laškem trgu poštna ekspeditrica Eleonora Sadnik iz Celja. Nesrečnici se je zmešalo. Vlak jo je popolnoma razkosal.

Tatvine. V Mali Pristovi so neznani tatovi ukradli več orodja, v Skofjvasi pa več denarja. Istotako so pokradli dekli Mariji Weidinger v Celju več blaga.

Čudni slučaj. V Franentalu je padel hlapec Anton Melak iz podstrešja. Od tega časa naprej ne more nobene besedice več izpregovoriti.

Konj splašil se je v Mariboru M. Schlesingerju. 10 letna Sofi Wruss, nadalje Stefan Baumann in Johan Kliček so bili težko ranjeni.

Ogenj. V Wagni pri Leibnitzu je udarila strela v gospodarsko poslopje kmeta Lari, ki je pogorelo.

Iz Drave potegnili so pri sv. Marku pri Ptuj mrliča Eme Novak, ki je 15. aprila v Mariboru v vodo skočila.

Divjak. V gozdu pri Goričaku p. Zavrč so našli fantu Franceta Majhen ubitega. Fant je v gozdu spal, ko pride njegov sovražnik Janez Frančan mimo. Le-ta je vzel poleno in je spečega ubil. Čez pol ure je prišel nazaj gledati in ko je videl, da Majhen še diha, udaril ga je še parkrat po glavi ter potegnil mrliča dalje v gozd. Divjega morilca so zaprli.

Nevihte. V Ternovecu pri sv. Urbanu je ubila strela nekemu kmetu tri krave in enega vola, ki so bili na pašji. V Vitmansdorfu pa je zažgala strela kovačevo poslopje, ki je popolnoma pogorelo.

Iz Koroškega.

V Borovljah je bil za župana zopet g. Jos. Ogris izvoljen. Za občinske svetovalce pa so bili izvoljeni gg.: V. Angelo, Jos. Hambrusch, A. Kastner, Fr. Kusternigg. Vsi so seveda vrli naprednjaki. Čestitamo!

Ljubljanski „Slovenec“, list vseh politikujočih farjev na Slovenskem je prinesel te dni vest, da so pri občinskih volitvah v Borovljah prvaki zmagali in da vihrajo po trgu trobojnice. Res

je pa, da zdaj sploh nobenih volitev ni bil mesecev res je, da se bode svet preje podrl, predno neke zadeje Borovlje v roke kranjskih hujskačev pade so „Slovenec“ naj svojega boroveljskega dopisa Pre oslovil!

Prvaško gospodarstvo v Selah. Sprejeli so je spoko „Gospod Karl Linhart, odgovorni urednik „vojstra in jerca“ v Ptuj. Sklicujoč se na § 19 tisk. zakonika, kakor v kona zahteva podpisano občinsko predstojniškarja, da glede na članek „Prvaško gospodarstvo surovi n Selah“ v štev. 23 lista „Štajerc“ v postavi zopet pot roku in na postaven način objavite nastalo veliko veli uradni popravek: Ni res, da bi pri občini meje moral kalo 8000 K denarja. Marveč je resnica, da in nepre manjka niti en belič. Računi so popolnoma jajo od redu, kar je dognala tudi revizija po deželni kasa; pr odboru. Torej tudi ni res, da se „prvaški ko se be činski sultani“ izgovarjajo, da je denar v palji zara venskih bankah menda na Kranjskem naložen naj in tudi ni res, da se potrdila za to doslej, ki n moglo predložiti. Računi jasno kažejo, da in dolžni n nima nobenega občinskega denarja v roki. Stritof s ampak je še svoj denar za občinske potrebe jagne založil, tako da ima le on občine ne pa obvidimo, od njega terjati. Raditega tudi o tem ne mudi, ka biti govora, da bi bil kak občinski denar v h Miklavč banki naložen. Pač pa je lovsa najemščinag; vrg znesku po 1204 K 90 h, ki pa ni občinski skoravnc nar, v kreditni banki v Celovcu naložena in je in š je župan o tem deželnemu odboru tui izka. San Predstojništvo občine Sele, dne 11. jnnija 1901 kor Janez Užnik, župan. Janez Oraže, Florijan Oča se ge Simon Pristovnik, Tomaž Olip, svetovalca. Zap

Volitev župana v Selah pri Borovljah. Berger, l se nam: Na staroznani način so dosedanj po stvar slavištni mogotci te občine s fajmoštrom Na Slej na čelu skušali tudi pri izvolitvi občinski 00 K s predstojnika ter dveh občinskih svetovalcev v Potipka vati z grdim nasiljem. Občinski volilni red Vjel loča, da skliče najstarejši občinski odbornik arja Dr tično sejo, na kateri se ima župana izvoliti; aka jak pa prejšnji občinski predstojnik. Vkljub tej jnariša p določbi se je najstarejšega porinilo v stran, k Ust je naprednjak. Sejo pa je sklical stari občina, bataji predstojnik, o katerem itak vemo, kako do. V š zna z občinskimi denarji računati in gospodavec riti . . . Kër je bilo pri občinskih volitvah d. Pož 20. maja 6 naprednjakov in 6 črnih izvoljen Feistri in je bil vsled tega odločilen napredni glas oferju v rilista graščino Hollenburg, delali so fajmoštri. Nab in njegovi podrepniki z vsemi močmi, da raznil r enega naprednjakov v svoj tabor spravili. To Paz jim je z grdim nasiljem žalibog tudi posrečeni otr Omenimo naj le, da je celo znani panslavistično d lesni trgovec Taučar v Beljaku, kateremu Uto deželna sodinja v Celovcu pred kratkem prosolar Sir za dalje časa odtegnila, v Sele poklicalo, da Cer agitiral. In tako so črnuhi lahkovernim ljudse nabi lagali, da bodejo Slovenci v kratkem ob swenar pe zemljo prišli, ako gredo z naprednjaki. Na čja-Pom volitve je po posestniku Johana Roblek na nar vina zgodaj več črnih prišlo, ki ga niso več iz o. Str pustili. Celo pred in v volilnem lokalu so meta E črnuhi obkrožili, da bi ja ne prišel v dotikolnoma naprednjaki. Vsled tega so morali črnuhi več Sm dobiti. Za naprednega kandidata se je odda rudar 6, za črnega pa 7 glasov. Ako bi Roblek škodbe prednjake ne izdal, bi bilo razmerje nasprotni. Proti temu nasilnemu in protipostavnemu p stopanju črnuhov se je vložilo na okrajno g Na varstvo pritožbo. Videli bomo, kakšen uspeš popolda bode ta pritožba imela. Ali gotovo pa je, oti sodi bode 6 ostalih vrlih naprednih odbornikov v. Gro prečilo, da bi se zapravljalo občinski denar v kranjski okrajni okro za v. bežati. V dejo prvaškim mogotcem o jstni z drevi na prste! Skrbeli bodejo, da se vpošteni, ravn postavo! Naprednjaki pa se bomo odslej rasla in občino Sele natančneje in krepkeje pobriga. okrajni Prvaki so za župana izvolili Florijana Olip, de nobe domače Ušnika, ki zna komaj svoje ime podi. ut or sati. Resnični župan in komandant ostane soldava. veda fajmošter Nagel, dokler ne bode cerkve ob pote oblast hujskariji tega političnega duhovnika k od gr nec napravila. Kot občinska svetovalca pa s. ilijor Du bila izvoljena dva posestnika, ki ne znata s. skočil. pisati ne brati, ki sta pa slepa pristaša Nagelkoj mr Torej celo predstojništvo analfabetov! K metid otroc v Rožni dolini, vzdramite se in ne pustite. Hiš Koroško od kranjsko-zagrizene hujskarije zatret. Lember sestniko Politični proces. V Celovec so pripeljali. I. roožniki tržaškega Laha Ferlugo, ki je že v zgodila.

in o- le. ka o: a- za- ro, v m ni nj- ne v m ob- en ni an h, be na re ki v le- se al. O. p, še n- zel ga li- lo- lo- ne ni er ki ta- ne v- vi- bi se o. je st je m jo se tji ga no lo a- o. o- a- sh- la e- v- o- ra za li. do vi- e- ra na o- o- ta te a. e te il di eč

mesec v ječi. Obtožen je zaradi velizdaje in neke zadeve z bombami. Določilo se je, da ga bodo sodnija v Celovcu sodila.

Prevalje. Piše se nam: Jej, jej, tukajšni kaplan Štrifot združen z Abrahamovo žlahto, se je spokoril. Pa pot pokore je bila silno strma, ostra in bitka; a kaj se je moral pomagat, kakor vse krivične napade zoper poštenega hišnikarja Stoklna obžalovati. Na kolena so padali surovi napadalci in prosili naj vzame društvo zopet pot svojo streho. Kesanje nazadnjakov je bilo veliko in kaplan Štrifot, narvečji hujskač, je moral izreci besede: Vsi napadi so bili krivi in neprevidni! Neprevidni, krivični napadi trajajo od strani kaplan Štrifotove žlahte že dolgo časa; prišel je pa čas kesanja; prišel bode čas, ko se bodo hujskači med seboj lase iz glase pilali zaradi krivice, katero so napravili. Sram jih naj bo, posebna sramota pa za tiste gospode, ki nosijo črne sukne, ko pravijo, da so „nedolžni jagneti“ mi pa pravimo, kakor je kaplan Štrifot sam pripoznal, to so tisti v volkovi oblachini jagneta, kateri ne vejo koga bi požrli. Tu vidimo, kje je krščansko srce doma! Vidi se tudi, kako ljubéznivo je delal krajski hujskač Miklavč na Blati pri Pliberku s tajnikom Gliem; vrgel ga je ven na cesto, kakor enega psa, akoravno je skozi 30 let oskrboval tajniško delo. Jej in še enkrat fej vsem krajskim hujskačem!

Samomor vojak. V Celovcu se je obstrčil neki korporal. Ranil se je težko, ali upati je, da se ga pri življenju obdrži.

Zaprli se v Celovcu steklarja Johana Kramberger, ki je v „Gutenberghaus“ vlomil in mnogo stvari pokradel.

Slepar. Zaradi sleparije in poneverjenja 700 K so v Trbižu zaprli podjetnika Emanuela Wotipka iz Češkega.

Vjeli so internacionalnega vlomilca in robarja Dragotina Rako, ki je zlasti v okolici Bevkajaka jako veliko zločinov izvršil. Njegovega tovariša pa doslej niso mogli dobiti.

Ustrelil se je v Trbižu lovec Karl Peschke 5. bataljona. Vzrok samomora je neznan.

V šah padel je v Bleibergu neki starejši delavec in bil takoj mrtev.

Požar. Pogorela je velika šupa grofa Goessa v Feitritz-Pulstu. Dan pozneje pa je pri Feitritzju več gospodarskih poslopj pogorelo.

Nabiralnik farne cerkve v Millstattu je izpazmil neki Sovec. Tata so zaprli.

Pazite na deco! V Beljaku je padel 15 mesečni otrok M. Einöderja v posodo z lugom. Ne srečno dete je umrlo.

Utonil je v bajerju v Moosbergu 12 letni šolar Simon Dörfler pri kohanju.

Cerkveni tatovi. V Guttenraingu so tatovi vse nabiralnike v farni cerkvi vlomili in nabrani denar pokradli. Istotako v romarski cerkvi Marjanja-Pomagaj. V vsakem nabiralniku so pustile par vinarjev kot „seme“ nazaj.

Strela je udarila v gospodarsko poslopje kmeta Ebenlubač v Tvimbergu. Poslopje je popolnoma pogorelo.

Smrtna nesreča. Iz Beljaka se poroča, da je rudar Jos. Mayer pri razstrelbi tako težke poškodbe pridobil, da je umrl.

Po svetu.

Na smrt obsodili so dunajski porotniki morilca Leopolda Najemnik. Lopov je ustrelil nekega delavca. Proti sodbi se niti pritožiti ni hotel.

Grozovita nevihta je divjala na Ogrskem v pokrajini reke Cserna. Cela pokrajina je bila do 2 metra visoko z vodo preplavljena. Prebivalci so morali na strehe sketati. Voda je prišla tudi v tunel pri Jablanici in ga je z drejem ter skalami zamašila. Mostovi so vsi uničeni, ravno tako žice telegrafa. Tudi Donava je grozno narasla in nosila mrtiče ljudi ter živali. Najbolj prizadeti so okraj Orsova, Bosovic in Moldava. Cele vasi so popolnoma uničene; letos v teh krajih ne bode nobene žetve. Vsa živina je utonila. Tudi je utonilo več kot 300 oseb. Le v okraju Moldava so valovi Donave več kot 100 ljudi v mokri grobi potegnili. Revščina in beda je velikanska. Ljudi kar od groze in bede norijo. Škode je za mnogo milijonov kron.

Duhovnik — samomorilec. V Arani (Italija) je skočil duhovnik Robiani iz cerkvenega stolpa. Bil je takoj mrtev. Samomorilec je bil v preiskavi, kër se je nad otroci zagrešil.

Hiša podrla se je ponoči v neki židovski ulici v Lembergu. 10 oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih. Posumniku se je že od oblasti naročilo, da naj hišo izprazni. Proti temu naročilu je rekuriral. Medtem pa se je zgodila nesreča.

dinske setve, nimamo skoraj nobenega dokička, akoravno posejemo za ajdo vse prostore na njivah, ki so ob tem času prazni. Ne more drugače biti, ker ji ne gnojimo in zakaj ne, ker primanjkuje živinskega gnoja kakor tebi, tako manjka tudi meni.

Da si pomagamo do obilnejših pridelkov pri ajdi, si dovolim, da podam kratko navodilo o gnojenju ajdi z umetnimi gnojili, kër sem pri mojih tozadevnih večletnih poskusih do celo prepričan, da se stroški za tako gnojenje obilno poplačajo; kajti ajda je zelo hvaležna za gnojenje z umetnimi gnojili.

Da ne bode kateri krivo razumel, posebno starokopitarji; umetna gnojila priporočam onim, katerim primanjkuje hlevski gnoj. Da bi pa kateri shranjeval živinski gnoj za stare dni, tega ne poznam.

Naiboljše kaže, da se vzame za en hektar njive 100 kg 40% kalijeve soli, ta stane 12 K 70 v, 300 kg superfosfata 1. razred, tega stane 100 kg 11 K ter ta gnojila 14 dni pred setvijo enakomerno razstrosi in podorji. Ko so ajdinske rastline kaveke 3—4 cm visoke, se potrosi 40 kg čilskega solitra, seveda na en hektar pri računeno (to je približno 1/3 orala, torej precej velika njiva.) Za kake 3 tedne potrosi zopet 40 kg čilskega solitra, ali to se naj zgodi vselej ob suhem vremenu, kër drugače se ožgejo listi na rastlinah. Čilski soliter stane 100 kg 30 K 60 v.

Pripomnim še, da je čilski soliter precej drag, pa ako prav sodim, ne predrag, kajti čilski soliter je mojšer med umetnimi gnojili; naj ga torej ne opusti nobeden, ki bode gnojil z umetnimi gnojili ajdi. Množine teh gnojil se koristijo in hranijo poznejše rastline na njivi, ker to izda tolko, kakor gnojeno na debelo z živinskim gnojem. Pozdrav!

„Štajerčevi“ kmetski koledar za l. 1911

bode pravočasno izšel. Dela so se že pričela. Koledar bode letos še bolje opremljen kakor dosedanja leta. Vse podrobnosti poročamo v kratkem. Opozarjamo pa obenem cenjene

inzerente,

naj za koledar določene inzerate čimpreje vposljejo. Cene bodo približno enake kakor lansko leto. Pri velikemu razširjenju, ki ga ima naš koledar in pri njegovi priljubljenosti je inzeriranje v njem izredno koristno.

Nadalje opozarjamo svoje prijatelje in zaupnike, naj takoj napravijo in razširjajo nabiralne pole za naročnike koledarje. Vsakdo naj nabira odjemalce koledarja! Ako bodedemo vsi delali, potem je gotovo, da bodedemo še več oddali in še boljše ter obsirnejšo vsebino podali!

Vsi na delo!

Kraljica rož.

Kakor znano, se vrši na Dunaju zdaj lovska razstava. Pri tej priložnosti priredilo je vojaško dobrodelno društvo »Invalidendank« rožnato slavnost, na kateri je 25

gospej in gospodičen v lepoti konkuriralo. Kot najlepša je bila izpoznana Fernanda Born, katere sliko prinašamo.

Pridelovanje ajde.

(Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Škerlec.)

Spominjam se še prav dobro, kako so kmetovalci čislali ajdo pred kakimi 25 leti na Spod. Štajerskem. Tudi otroci, posli in delavci so bili veseli, ko so dobili za zajuterk mastne ajdinske žgance, ali pa za večerjo ajdinske pogače. Mimogrede omenim, da je isti čas ajda prinašala izvrstno lepe pridelke. Če se pristavim še zraven, da ni bil noben čudež nad tej rodovitnosti. Takrat so naši kmetovalci ajdo pridelovali na bolj počinjeni zemlji, katero so v prah orali, ter ji debelo pognojili in je sejali v majšni meri ko mi sedaj, pridelali pa več. Znam, da mi temu ne bode noben kmetovalec ugovarjal. Ako si pa ogledamo v današnji razmeri aj-

Gospodarske.

Breja krava. Za brejo kravo je posebno potem nevarno, ko je že nad pol dobe breja, vsled tega se mora paziti na to, da se takrat pravilno krmi in oskrbuje. Paziti se mora, da ne bo stala krava na prepihu, seveda ji pa tudi v zavetju ne sme manjkati svežega zraka in potrebne svetlobe. Če je ne mogoče, naj se pušča krava pogostoma na prosto, paziti pa je treba, da se v trebuh ne udari ali pa z njim kam pritisne. Breji kravi se ne sme dajati pretečne, pa tudi ne preveč klajne enkrat, ker če so prebavila preveč s klajo napolnjena, pritisakjo na mladiča v telesu. [Zato naj se krmi takja krava rajše večkrat na dan, pa po malem. Take kaja, po kateri bi se krava lahko napela, naj se breji kravi ne daje, a tudi s premrzlo vodo naj se pazi, ko se hoče krmo premeniti.

Zelena ali šelin. Pri zeleni gre v glavnem za to, da napravi čim le mogoče debel koren kar pa se da doseči le tedaj, če se ji močno gnoji in jo posebno spočetka, ko se je presadila, pridno zaliva. Zelene ugaja srednje zvezna zemlja, ki je globoko prekopana in dobro zdrobljena. Gnojna ni zelena nikdar preveč, vendar se ji ne sme preveč gnojiti s takimi gnojili, ki pospešujejo razvoj listja, posebno pa s kalijevimi solmi. Če je mogoče, naj se gnoji za zeleno z dve ali celo tri leta stari gnojem, ker ji svež gnoj ne ugaja, a tudi takšna gnojila se smejo le previdno rabiti. Po svežem gnoju napravi zelena preveč listja, po tekočih gnojilih pa preveč stranskih korenin, kar pa ni prav. Na vsak način pa se mora zelena če se hoče, da koren zdebeli, posebno spočetka dobro in večkrat zalivati in zemljo večkrat prerahljati.

Prasičjem se preženejo črne uši, če se zmorijo ušiva mesta s tobakovo vodo ali pa s tako vodo, kateri se je pridajalo na vsak liter po dve žlici tobakovega izvlečka. To delo naj se vsakih pet dni ponavlja in sicer tako dolgo, dokler uši ne zginejo.

Kurjak ali kurjenca je mrčes, ki se prav pogostoma poloti kur. Ta mrčes se drži najrajše v takih kurnikih, ki se malokdaj ali nikdar dobro ne osnažijo in se ne da zlepa spraviti iz njih. Če se kurnik tudi znova pobeli, potrosi po tleh pepel ali pa če se napravi poleg tega kuram tudi kopališče, v katerem se rahljajo, vse to včasih nič ne izda. Najboljše sredstvo, da se kuram ta mrčes odpravi, je belhač (buháč), ki se dobi v mrodilnicah. Vpihati se pa mora bolhač s posebno pravico kuram med perje vsaka 2 ali 3 dni. Na vsak način pa se mora dobrota osnažiti tudi kurnik obenem. V to svrhu naj se vsa stara malta, če niso stene ometane in poglajene, izmed kamnov odtočle, v vse razpoklice in špranje ubrizga petrolej ali pa zamažejo s katranom in razpoke znova z malto zadelajo. V malto, ali če se kurnik znova pobeli, v belč naj se dene nekoliko karbolne kisline ali pa v prah stolčnega galena. Če je tlak lesen, naj se zalijejo vse razpokline z vrelo vodo in pozneje še s petrolejem namažejo. Tudi če se je kurnik še tako skrbno osnažil, treba je vendar večkrat pogledati in se prepričati, če so kurjenca zginile ali ne, kajti če se enkrat vgnezde in močno zaplode, zamorejo kure celo uničiti.

Konj si riblje rep. Da si konji včasih vse rep obribajo, so vzroki lahko različni. Tako n. pr. si konj rep riblje, ako ima gliste. Navadno pa se godi to vsled nesnage, ki tiči v repu. Če si toraj rep riblje, naj se mu rep dobro opere in navadno si ga ne bo več ribal.

Loterijske številke.

Gradec, dne 11. juni: 5, 60, 89, 12, 85.
Trst, dne 18. juni: 55, 44, 53, 26, 74.

Inzerirajte, nabirajte odjemalce za jubilejsko številko „Štajerca“!